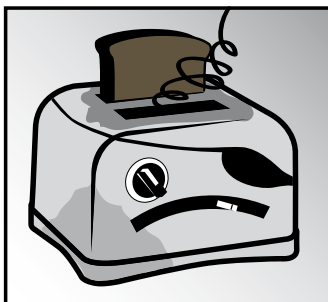
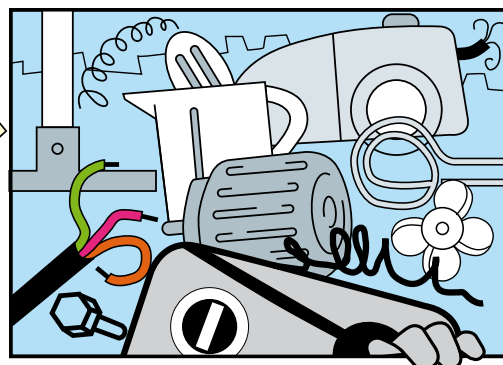
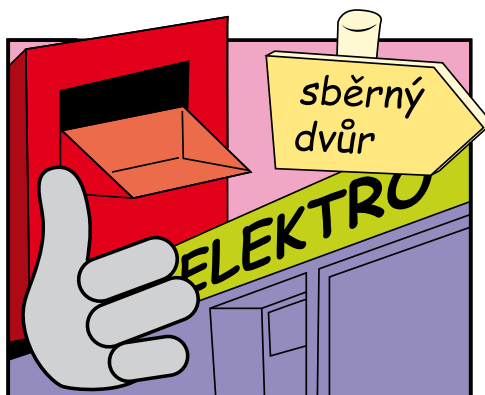

Jak čaruje recyklace

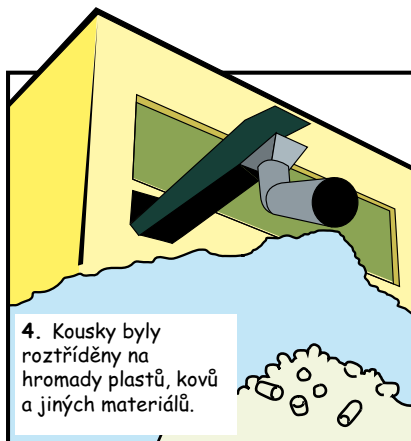
1. Dobrý den děti, jmenuji se Lojza a jsem topinkovač. Pro moji první rodinu jsem dělal voňavé a křupavé topinky. Jednou to ale pěkně křuplo i ve mně.

2. A tak jsem putoval do sběrného dvora. Dobře totiž věděli, že do popelnice před domem rozhodně nepatřím!

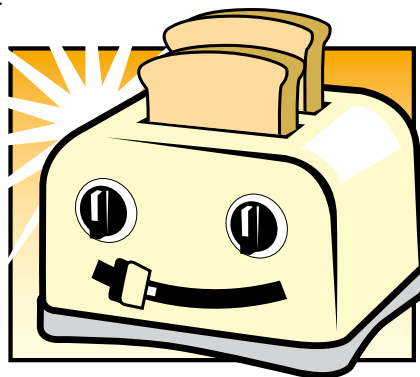

3. Ze sběrného místa nás spolu s mnoha dalšími vysloužilými kamarády nákladní auta odvezla do velké továrny. Tam nás rozebrali do posledního šroubku.

4. Kousky byly roztrženy na hromady plastů, kovů a jiných materiálů.

5. Jednotlivé hromady si odvezla jiná nákladní auta tam, kde z nich vyrobí nové topinkovače nebo dokonce lednice a my tak budeme znovu pomáhat.

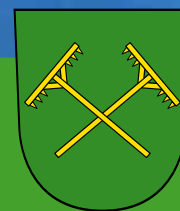
Víte, že odkládáním vysloužilých elektrospotřebičů na místa zpětného odběru:

- šetříte energii, materiál, lidské zdraví i finanční prostředky,
- zabráníte úniku nebezpečných látek při neodborném rozebírání spotřebičů,
- chráníte přírodu a uchovávejte kvalitní život na Zemi.

Více informací na www.elektrowin.cz

HELVÍKOVICKÝ ZPRAVODAJ

4/ 2017
XVIII. ROČNÍK
DVOUMĚSÍČNÍK

Obecní úřad informuje

Dne 29. 5. 2017 se konalo 14. řádné veřejné zasedání Zastupitelstva obce Helvíkovice. Zastupitelstvo obce mimo jiné projednalo a schválilo:

- výsledek hospodaření a účetní závěrku obce Helvíkovice za rok 2016. Zastupitelstvo obce Helvíkovice schválilo Závěrečný účet obce Helvíkovice za rok 2016 a vyslovilo souhlas s celoročním hospodařením a to bez výhrad.
- rozpočtové opatření č. 3/2017 ve výši 653 000 Kč na straně příjmů a výdajů.
- nákup pozemku parc. č. 4716/2 v k. území Helvíkovice o výměře 64 m² (odděleného z pozemku par. č. 4716 dle GP č. 742-11/2017) od Josefa Šreibra, Helvíkovice č. p. 60 za cenu 150 Kč za 1 m². Kupní cena byla stanovena s ohledem na veřejný zájem na vybudování komunikace u Bažantnice.
- nákup pozemků parc. č. 4917, 4953 a 4976 v k. ú. Helvíkovice o celkové výměře 8 361 m² od obce Česká Rybná za cenu 20 Kč za 1 m². V případě schválení prodeje pozemků zastupitelstvem obce Česká Rybná je starostka Jana Kolářová pověřena k podpisu kupní smlouvy.
- nákup pozemku par. č. 59/15 v k. ú. Helvíkovice o výměře 3 653 m² (odděleného z pozemku par. č. 59/15 dle

GP č. 735-112/2017) od Zdeňka Šiffela, Helvíkovice 141 za cenu 300 Kč za 1 m². Kupní cena je stanovena na základě znaleckého posudku č. 8172-093/2017 od Ing. Zářeckého. Celková kupní cena bude uhrazena ve třech různých splátkách do 31. 3. 2019.

• darovací smlouvu na pozemek par. č. 1050/2 v k. ú. Helvíkovice o výměře 22 m². Dárce je Karel Blažek, Polsko 522, Žamberk. Obec jako obdarovaný uhradí všechny poplatky spojené s převodem pozemku.

• příspěvek na provoz prodejny Konzum v obci Helvíkovice společnosti Konzum, obchodní družstvo Ústí nad Orlicí ve výši 69 000 Kč na období 1. 7. 2017–31. 12. 2017 s podmínkou dodržení garantovaných podmínek.

• Zastupitelstvo obce Helvíkovice neschválilo projektovou dokumentaci na akci „Helvíkovice – rekonstr. NN od TS88 k č. p. 52“ investora ČEZ Distribuce, a. s. v rozsahu podmínek navržených investorem.

• Zastupitelstvo obce Helvíkovice schválilo projektovou dokumentaci na akci „Helvíkovice – rekonstr. NN od TS88 k č. p. 52“ investora ČEZ Distribuce, a.s. za těchto podmínek:

1) součástí projektové dokumentace na akci „Helvíkovice – rekonstr. NN od TS88 k č. p. 52“ bude zakreslení nového veřejného

osvětlení obce Helvíkovice v trase rekonstrukce NN, ve které je v současné době funkční veřejné osvětlení (od č.p. 130 po č. p. 75 a od č. p. 62 po č. p. 52 v obci Helvíkovice).

2) umístění jednotlivých světelných bodů veřejného osvětlení bude projednáno s odbornou firmou zastupující obec Helvíkovice.

3) ČEZ Distribuce a. s. zajistí bezplatné provedení zemních prací (výkopy, protlaky a. j.) včetně uložení kabelu veřejného osvětlení v trase NN. Kabel veřejného osvětlení uhradí obec Helvíkovice.

4) ČEZ Distribuce a. s. bezplatně přenechá do majetku obce Helvíkovice betonové sloupky potřebné k zachování světelných bodů veřejného osvětlení a PEN vodiče pro funkčnost stávajících světelných bodů veřejného osvětlení.

• Smlouvu o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene – služebnosti a smlouvu o právu provést stavbu č. IV-12-2015165/VB/1 s ČEZ Distribuce, a. s. na stavbu „Helvíkovice č.p. 154 – Kalous – knn“.

• Smlouvu o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene – služebnosti a smlouvu o právu provést stavbu č. IV-12-2015165/VB/2a s ČEZ Distribuce, a. s. na stavbu „Helvíkovice č. p. 154 – Kalous – knn“.

• Smlouvu o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene – služebnosti a smlouvu o právu provést stavbu č. IV-12-2015165/VB/3a s ČEZ Distribuce, a. s. na stavbu „Helvíkovice č. p. 154 – Kalous – knn“.

• Smlouvu o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene a smlouvu o právu provést stavbu č. IV-12-2015734/VB/2 s ČEZ Distribuce, a. s. na stavbu „Helvíkovice p. č. 991/21, Frimlová – knn“.

• Smlouvu o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene – služebnosti a smlouvu o právu provést stavbu č. IV-12-

2015838/VB/02 s ČEZ Distribuce, a. s. na stavbu „Helvíkovice p. č. 991/30 - Kočí – knn“.

• Smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene pro Dibaq a. s. Helvíkovice 90, investora akce „STL plynovod a přípojka pro areál firmy DIBAQ“.

• Smlouvu o poskytnutí dotace evid. č. OŽPZ/17/22462 z Programu obnovy venkova s Pardubickým krajem na akci „Výstavba komunikace na pozemku par. č. 898/29 v k. ú. Helvíkovice“.

• Smlouvu o dílo č. PC 1751215126 se společností Profesionálové, a. s. Hradec Králové na zpracování projektové dokumentace na akci „Helvíkovice – stezka pro pěší a cyklisty při komunikaci I/11“.

• Zastupitelstvo obce Helvíkovice prohlašuje, že silniční vegetace v průjezdním úseku silnice I. třídy číslo 11 v k. ú. obce Helvíkovice není ve vlastnictví obce Helvíkovice. Silniční vegetace je součástí vlastnictví pozemků.

• Zastupitelstvo obce Helvíkovice schvaluje úplné znění stanov Sdružení obcí Orlicko dle návrhu stanov schváleného na jednání Valné hromady Sdružení obcí Orlicko dne 28. 3. 2017.

• Nabídku č. 2017/426 od Regionální rozvojové agentury Pardubického kraje na Dotační management pro projekt „Protipovodňová opatření pro obec Helvíkovice“.

• neschvaluje Příkazní smlouvy od společnosti ŠINDLAR s. r. o. Hradec Králové na inženýrskou činnost a dotační management pro projekt „Protipovodňová opatření pro obec Helvíkovice“.

• Zastupitelstvo obce Helvíkovice neschválilo prominutí poplatku za provoz systému shromažďování a svozu odpadů za rok 2017 za Zuzanu Houdkovou, Helvíkovice č. p. 163.

• Zastupitelstvo obce Helvíkovice schvaluje podání nesouhlasu s provedenou opravou v katastru nemovitostí dle č. j. OR-213/2017-611 vydaného Katastrálním úřadem pro Pardubický kraj, Katastrální pracoviště Ústí nad Orlicí. Pozemek par. č. 1452/4 o výměře 344 m² je v souladu s územním plánem obce Helvíkovice využit jako veřejná komunikace pro přístup a příjezd k přilehlým rodinným domům a pozemkům. V pozemku je umístěna kanalizační a vodovodní přípojka. Označení druhu pozemku trvalý travní porost neodpovídá stavu skutečného využití.

Zastupitelstvo obce vzalo na vědomí:

- 1) připomínky k Dohodě o pořízení změny č. 1 územního plánu od Mgr. Marie Tomšové, č. p. 75.
- 2) zadání změny č. 1 Územního plánu Helvíkovice.
- 3) podání žádosti o finanční podporu oprav malých památek z projektu Malé památky Orlicka.
- 4) žádost Kamily Scott a Michaely Smrčkové o umístění hřiště v lokalitě Na Skále.
- 5) Rozpočtové opatření č. 2/2017 ve výši 95 000 Kč, které schválila starostka obce dne 28. 4. 2017
- 6) Zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření obce za rok 2016.

Jana Kolářová, starostka obce

Umístění v soutěži Vesnice roku

V pondělí 12. června naší obec navštívila desetičlenná komise soutěže Vesnice roku. V letošním roce se do soutěže přihlásilo 27 obcí Pardubického kraje.

Porotcům jsme připravili neobvyklou projížďku koňským spřežením. Po trase obcí na nás čekala samá příjemná zastavení. Po celou dobu jsme hovořili s komisaři o životě v obci, plánovaných akcích, připravovaných záměrech, aktivním zapojení spolků a podnikatelských subjektů. Na poslední zastávce po trase začalo nečekaně pršet. Pěšky a s vypůjčenými deštníky se komise přesunula do MŠ, kde děti zatancovaly, zazpívaly a na vzpomínku předaly členům poroty přáníčka. Poslední strávené chvíle komisařů byly v naší knihovně zakončené zápisem do pamětní knihy obce a společnou fotografií.

Jako v každé soutěži je pouze jeden vítěz, ale přesto se domnívám, že nejdůležitější je získat odvalu přihlásit se a zúčastnit se. Zlatou stuhu soutěže Vesnice roku 2017 v Pardubickém kraji získala nedaleká obec Lukavice. Slavnostní předání ocenění se odehraje v sobotu 12. srpna ve vítězné obci Lukavice.

Děkuji všem, kteří se aktivně zapojili do příprav i samotného programu a tím reprezentovali naši malebnou vsíku.

Pozvánka

**na 15. řádné veřejné zasedání
Zastupitelstva obce Helvíkovice,
které se koná v pondělí 7. 8. 2017
od 18 hodin v sálku obecního úřadu.**

Program:

1. Zahájení, schválení programu, kontrola plnění usnesení z minulého zasedání
2. Zprávy o práci obecního úřadu a výborů
3. Připravované projekty
4. Změna č. 1 Územního plánu obce
5. Majetek obce
6. Různé
7. Diskuse, závěr

Výzva k ořezu vegetace

Obecní úřad Helvíkovice vykonává působnost silničního správního úřadu na místních komunikacích. Vyzýváme proto majitele stromů, keřů a ostatní vegetace, které sousedí s pozemními komunikacemi na území naší obce, aby si zkontrolovali přesah větví do ochranné části komunikací. **Veškeré dřeviny musí být ořezány minimálně 50 cm od okraje cest a do výšky 420 cm z důvodu průjezdného profilu projíždějících vozidel.** V případě, že větve nebudou **do 31. srpna 2017** ořezány, obeznámí OÚ majitele k odstranění větví. Tyto překážky mají za následek nadměrné opotřebování krajnic komunikací, které vede až k devastaci částí asfaltu. Opravy a rekonstrukce komunikací jsou finančně náročné. Buďme ohleduplní a obezřetní k obecnímu majetku, který slouží nám všem.

Jana Kolářová, starostka obce

Upozornění na místní poplatky

Poplatek za odpady 450 Kč

za 1 občana hlášeného k trvalému pobytu, dlouhodobě žijícího cizince nebo za rekreační chalupu byl splatný do 30. 6. 2017

Nebezpečné odpady

Ve čtvrtek **17. 8. 2017** bude proveden zastávkovým způsobem mobilní sběr nebezpečného odpadu. Odpady lze bezplatně odevzdat na těchto stanovištích a časech:

- 1. Závodí, u stanoviště kontejnerů** 15.30 - 15.40
- 2. Ostrov, na rozcestí** 15.45 - 15.55
- 3. U Záreckých, sídliště** 16.00 - 16.10
- 4. u požární zbrojnice** 16.15 - 16.25
- 5. Na Skále, u stanoviště kontejnerů** 16.30 - 16.40

Odpady odložené na stanovištích před příjezdem sběrných vozidel nebudou odvezeny.

Výzva k napojení na vybudovanou veřejnou kanalizaci

Vážení odběratelé, z důvodu zajištění zákonných podmínek likvidace odpadních vod z doposud nenapojených nemovitostí na veřejnou kanalizaci obce Helvíkovice, kterou provozuje společnost Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí a. s., si touto formou dovolujeme sdělit, že v následujících týdnech Vám bude zaslána výzva k jednání o Vašem připojení na nově vybudovaný kanalizační systém.

Vybudování veřejné kanalizace v obci Helvíkovice si vyžádalo značné finanční prostředky z rozpočtu obce s cílem vytvořit prostředí pro odvádění odpadních vod a zrušení stávajících septiků a žump. Počet doposud napojených odběratelů, kterým tuto možnost kanalizace poskytuje, je stále nízký i přesto, že již uplynul značný časový odstup od kolaudace nové kanalizace. Je již tedy na místě, aby se vynaložené prostředky obce na vybudování kanalizace řádně zhodnotily maximálním připojením Vás odběratelů, kterým to technické podmínky umožňují.

*Za provozovatele společnost VAK a. s.
Jablonné n. O.*

Srdečně blahopřejeme našim spoluobčanům, kteří oslaví významná životní jubilea

Srpen 2017

Kroulová Eva	č.p. 116	60 let
Divíšková Ludmila	č.p. 71	72 let
Pinkas Karel	č.p. 135	60 let
Matyášová Marie	č.p. 147	77 let
Bednářová Vlasta	č.p. 74	70 let
Hovadová Květoslava	č.p. 24	98 let
Dostálek Vlastimil	č.p. 31	82 let
Šalanská Jiřina	č.p. 130	65 let
Matyáš Vratislav	č.p. 121	79 let
Mík Josef	č.p. 37	70 let

Září 2017

Tomeš Jaroslav	č.p. 75	65 let
Dolečková Zdenka	č.p. 29	70 let

Blahopřejeme k významným životním výročím

Za všechny, kteří v minulých měsících oslavili svá životní jubilea představujeme Jindřicha Šnajdra /83 let/, Miloslava Kučeru /70 let/ a Jaroslava Dobeše /83 let/.

Den dětí, kácení máje

Dobrovolní hasiči nachystali na sobotní odpoledne 4. června plno soutěží pro děti.

Na každém stanovišti za splnění úkolu čekala na malé soutěžící sladká odměna. V podvečer proběhlo kácení májky, s jejím úklidem opět nadšeně pomohla naše nejmladší generace.

Zábavné odpoledne

V sobotu 24. června návštěvníci shlédli divadelní představení herců místního ochotnického divadla. V komedii s názvem NÁJEMNÍCI PANA SWANA bylo odehráno plno humorných scének a zápletek. Diváci odměnili herecké výkony salvami smíchu a bujarým potleskem. Po přestávce, kdy z provizorního pódia byly uklizeny kulisy, vystoupili profesionální zpěváci a herci muzikálu Děti ráje. Letní počasí přispělo k dobré zábavě, o jídlo a pití bylo postaráno. Zkrátka zábavné letní odpoledne se vydařilo.

Pozdrav z tábora

Těsně před uzávěrkou tohoto čísla Helvíkovického zpravodaje vás, milí čtenáři, zdravíme z příbočního tábora! Už první den jsme toho mnoho zažili. Kovboj Petr nás chytal do lasa, naháněli jsme krávy z pastvy, jeli slalom mezi kravinci, krmili

telata a při tom všem jsme si užili hodně legrace. S kolty zavěšenými prokladě nízko, no teda vlastně u pasu se těšíme na další dobrodružství.

Táborníci od Wild River

Poznamenejte si do kalendáře

Kulturní výbor obce Helvíkovice
vás srdečně zve na

Jízda pro občany

ve středu 9. 8. 2017

Program:

Dvůr Králové nad Labem - výroba vánočních ozdob a možnost nákupu v podnikové prodejně, společný oběd
Kuks – společná prohlídka Hospitálu, možnost návštěvy dalších okruhů - Šporkovská hrobka, historie lékáren, historie výroby léků, Braunův Betlém, nádherná bylinková a okrasná zahrada, obchůdek s bylinkami, **restaurace**

Odjezd v 7.30 h, předpokl. návrat v 19 h

Poplatek za dopravu a vstupy:

děti do 6 let zdarma,
děti a studenti 150 Kč,
dospělí 210 Kč
senioři nad 65 let 180 Kč

Sazby platí pro místní občany, ostatní účastníci připlatí 90 Kč za dopravu.

Závazné přihlášky s úhradou poplatku na obecním úřadě

Mateřská škola
a
Klub žen
Helvíkovice z. s.
srdečně zvou
děti i jejich rodiče na

Uspávání broučků, které se uskuteční ve středu 20. 9. 2017. Start od 15.30 h u MŠ, zakončení s bohatým programem i občerstvením na statku

Poznáváme krásy Helvíkovic

Obec Helvíkovice srdečně zve starousedlíky i nové spoluobčany na procházku zajímavými místy naší obce.
V sobotu 26. 8. 2017

se sejdem ve 14 hodin u obecního úřadu a s krátkým vyprávěním o zajímavostech z historie i současnosti některých míst po cestě, projdeme trasu cca 5 km dlouhou po katastru Helvíkovic. Nebude to pouze strohý výklad, ale informace si budeme předávat vzájemně dle vzpomínek a zážitků nás všech. Trasa lesní cestou bude vhodná pro všechny účastníky a všichni budou odměněni občerstvením.

Poznejte poklady a zákoutí naší obce.

Kroužek mladých hasičů SDH Helvíkovice povede ve školním roce 2017/18 kroužek mladých hasičů.

Kroužek je sportovně zaměřen, určen pro děti ve věku 6-10 let. Informativní schůzka pro nově přihlášené děti se koná **10. srpna 2017 od 17 hodin v 1. patře** budovy OÚ Helvíkovice. Rodiče s dětmi se seznámí s náplní kroužku a pokračující mladí hasiči potvrdí svojí účast telefonicky nebo SMS na tel. č. 777 577 221 pan Miroslav Felcman.

**Asekol – environmentální vyúčtování
obce Helvíkovice za rok 2016**

Naše obec recyklací elektrospotřebičů výrazně ulevila životnímu prostředí

Loni občané odevzdali k recyklaci 22 televizí,
3 monitorů a 810 kg drobného elektrika

Snaha obyvatel obce recyklovat staré
a nepoužívané elektrospotřebiče se již několik
let vyplácí. Naše obec obdržela certifikát
vypovídající nejen o přínosech třídění televizí
a počítačových monitorů, ale také o velkém
významu sběru drobných spotřebičů, jako jsou
mobilní telefony. Díky environmentálnímu
vyúčtování společnosti ASEKOL můžeme
nyní přesně vyčíslit, o kolik elektrické energie,
ropy, uhlí, primárních surovin či vody jsme díky
recyklaci vysloužilého elektrika ušetřili ekosystém
Země. Víme také, o jaké množství jsme
snížili produkci skleníkových plynů CO₂ nebo
nebezpečného odpadu. Informace vycházejí ze
studií neziskové společnosti ASEKOL, která
s obcí dlouhodobě spolupracuje na recyklaci
vytříděných elektrozařízení.

Z Certifikátu Environmentálního vyúčtování
společnosti ASEKOL vyplývá, že občané
naší obce v loňském roce vytřídili 22 televizí,
3 monitorů a 810 kg drobných spotřebičů.
Tím jsme uspořili 22,88 MWh elektriny,
1471,12 litrů ropy, 94,06 m³ vody a 0,63 tun
primárních surovin. Navíc jsme snížili emise
skleníkových plynů o 4,45 tun CO₂ekv.,
a produkci nebezpečných odpadů o 19,59 tun.

Výsledek studie jednoznačně prokázal,
že zpětný odběr elektrozařízení, i těch
nejmenších, má nezanedbatelný pozitivní
dopad na životní prostředí. Když si uvědomíme,
že recyklace běžných 100 televizorů uspoří
spotřebu elektrické energie pro domácnost až
na 4 roky, nebo ušetří přibližně 400 litrů ropy
potřebných až k sedmi cestám do Chorvatska,
jsou to impozantní čísla. Pozitivní zprávou
pro uživatele počítačů také je, že odevzdání
10 vysloužilých monitorů ušetří spotřebu
energie potřebnou pro chod notebooku po
dobu necelých 5 let. Všichni ti, kteří tříděním
takto zásadně přispívají k ochraně životního
prostředí, si zaslouží obrovský dík.

Studie LCA posuzuje systém zpětného
odběru CRT televizorů, počítačových
monitorů a drobného elektrozařízení. Hodnotí
jejich sběr, dopravu a zpracování až do
okamžiku finální recyklace jednotlivých frakcí
vyřazených spotřebičů do nového produktu.

Pro každou frakci byly vyčísleny dopady
na životní prostředí. Výsledky studie jsou
prezentovány jako spotřeba energie, surovin,
emise do ovzduší, vody a produkce odpadu.
Konečná bilance vyzněla pro zpětný odběr
elektrozařízení jednoznačně pozitivně, a to ve
všech aspektech.

25 let

Sdružení obcí Orlicko

slavíme

1. 9. 2017

od 14:30 h areál u sokolovny v Lukavici

Program:

- 14.30 h Zahájení
- 14.35 h Mažoretky Sedmikrásky
- 14.45 h Zábavný program pro děti - písničky a tancování, pohádkové postavy
- 16.00 h Vyhlášení výsledků výtvarné soutěže „Tady žiju rád“
- 16.15 h Mažoretky T.J.Sokol Lukavice
- 16.30 h Dechová harmonie Letohrad a Česká beseda Lukavice
- 18.00 h Předání pamětních plaket
- 18.30 h Podorlické pásmo - Česká beseda Mistrovice
- 18.45 h Karel Gott revival Morava
- 20.00 h T.J.Sokol Kunvald - Lví silou, vzletem sokolím
- 20.15 h La Muzica
- 23.00 h Diskotéka Pavla Cejnara - moderátora rádia Evropa 2

Doprovodné akce:

- 14.30 – 20.30 h Vyhlídkový vláček (odjezd vždy v půl a celou, nástup před obecním úřadem)
- 13.30 – 20.30 h Skákací žirafa
- 13.30 – 18.00 h Výstava výtvarných prací soutěže „Tady žiju rád“
- 14.30 – 17.00 h Malování na obličej
- 14.30 – 18.30 h Výstava techniky společnosti Živa Klášterec nad Orlicí
- 14.30 – 18.30 h Prezenční stánek společnosti EKO-KOM

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis

HELVÍKOVICKÝ ZPRAVODAJ 4/ 2017

**Věc : tisková zpráva z jednání
Valné hromady Sdružení obcí Orlicko
dne 27. 6. 2017**

V úterý 27. 6. 2017 se v Bystřeci konala Valná hromada Sdružení obcí Orlicko.

Na programu jednání byla řada bodů, z nichž většina se týkala konkrétních projektů realizovaných Sdružením obcí Orlicko v různých oblastech života obyvatel regionu Orlicko.

Jak se již stalo tradicí, Orlicko podporuje v rámci projektu Malé památky Orlicka opravy a rekonstrukce drobných památek v regionu. V tomto roce Orlicko s příspěvím dotace Pardubického kraje podpořilo částkou 450 tis. Kč opravu 7 památek v území Sdružení obcí Orlicko.

Valná hromada se zabývala vývojem cen na komoditní burze, kde je prostřednictvím Sdružení obcí Orlicko nakupován zemní plyn a zejména elektrická energie pro více jak 1200 odběrných míst v regionech Orlicka a Lanškrounska. Za dobu nákupů na burze byly ušetřeny členským obcím milionové částky za energie. V nejbližší době dojde k nákupu elektrické energie a zemního plynu na roky 2018 a 2019.

Jedním z největších projektů Orlicka v roce 2017 je projekt Předcházení vzniku biologicky rozložitelných odpadů v území Orlicka, jehož předmětem je pořízení téměř 2000 ks domácích kompostérů a jejich umístění do domácností v obcích Orlicka. Valná hromada schválila zadávací podmínky pro výběr dodavatele kompostérů.

Valná hromada Orlicka také projednala stav přípravy projektových dokumentací plánovaných cyklostezek, když nejdále je příprava cyklostezky Šušek -Valdštejn, která umožní napojení Žamberecka na stávající cyklostezku Letohrad – Ústí nad Orlicí.

V pokročilém stadiu je také příprava cyklostezky Letohrad – Šedivec, kde je připravena dokumentace pro územní řízení a čekáme na dokončení směny pozemků s Pozemkovým fondem ČR.

Větší část jednání valné hromady byla věnována oslavám 25. výročí založení Sdružení obcí Orlicka, jako nejstaršího svazku obcí v České republice. Ke konci června končí výtvarná soutěž žáků 1. - 5. ročníků základních škol obcí Orlicka a Kladska s názvem „Orlicko - Kladsko - tady žijí rád/ráda“. Výsledky soutěže budou vyhlášeny na oslavách 25. výročí založení Orlicka, nejstaršího svazku obcí v České republice, které proběhnou v pátek 1. 9. 2017 od 14.30 v areálu sokolovny v Lukavici, a na které je zvána široká veřejnost. Podrobnosti o programu oslav (vystoupí např. Karel Gott revival, Pavel Cejnar jako DJ a další) naleznete na plakátech, na sociálních sítích a na webu Sdružení obcí Orlicko www.orlicko.cz

V Žamberku 27. 6. 2017

Petr Fiala

Předseda Sdružení obcí Orlicko

**• Starostové se vzdělávali
v problematice zadávání veřejných
zakázek**

Další školení, které mělo za cíl pomoci a usnadnit nejen starostům, ale i dalším lidem pracujícím v samosprávách jejich každodenní práci, se uskutečnilo v červnu na Krajském úřadu. Školení se tentokrát dotýkalo Zákona o zadávání veřejných zakázek s důrazem na zakázky malého rozsahu a na zakázky mimo režim zákona.

„Znalost vyhlášky o zadávání veřejných zakázek považuji za velmi důležitou. Všichni starostové a lidé pracující na městských a obecních úřadech vědí, že se bez ní neobejdou a že neznalost tohoto zákona může být zásadním nedostatkem,“ zahájila bezplatný seminář radní zodpovědná za regionální rozvoj, evropské fondy a inovace Hana Štěpánová. Ta si klade za cíl vycházet vstříc starostům měst a obcí a nabídnout jim bezplatně školení na nejrůznější témata.

„Již nyní plánujeme další cyklus školení, který by měl začít hned v září. Pro začátek bych ráda poskytla možnost zúčastnit se semináře, který by byl zaměřený na osobní rozvoj. Tématem by mohl být například syndrom vyhoření nebo práce s problémovými občany, včetně praktického nácviku,“ dodala radní Štěpánová.

**• Venkov dostane šanci získat další
prostředky z krajského rozpočtu MAS.**

Tato zkratka veřejnosti příliš mnoho neprozradí, ale pro starosty obcí, zemědělce nebo podnikatele jsou Místní akční skupiny nesmírně důležité při získávání finanční podpory z různých zdrojů. Pardubický kraj s „MASkami“ dlouhodobě spolupracuje. Do budoucna by však mohla být vzájemná vazba ještě užší, a to díky účelovým dotacím v rámci krajského Programu obnovy venkova.

„Do budoucna plánujeme v rámci programu obnovy venkova vyčlenit částku 400 tisíc korun pro každou z MASEk v našem kraji. Finance by měly být využity na aktivity, které nelze v tomto programovém období hradit z jiných zdrojů přes národní Program rozvoje venkova. Jedná se například o úpravy veřejných prostranství, propagační tiskoviny a celou řadu dalších, na které se v minulosti mohlo čerpat ze všech regionálních operačních programů,“ uvedl hejtmán Martin Netolický. „Rádi bychom skrze MASy financovali také obnovu malých kulturních památek a sakrálních staveb. Podmínkou udělení dotace je schválení projektů v rámci každé skupiny s tím, že budeme požadovat spoluúčast žadatele minimálně ve výši 30 procent,“ dodal hejtmán Netolický s tím, že v období mezi starým a novým programovým obdobím podpořil kraj fungování Místních akčních skupin financemi na jejich samotný provoz.

Co se ukrývá pod zkratkou MAS?

Místní akční skupiny jsou společenstvím občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí či svazků obcí), které spolupracuje na rozvoji venkova, zemědělství a získávání finanční podpory z EU a z národních programů, pro svůj

region, metodou LEADER. „Základním cílem MAS je zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech. Jedním z důležitých nástrojů je aktivní získávání a rozdělování dotačních prostředků,“ uvedl radní Václav Kroutil

Metoda LEADER

Dalším z pojmů, který je spojen s fungováním Místních akčních skupin, je metoda LEADER. Ta je založena na principu zdola-nahoru. „Veškeré náměty a projekty musí vycházet z myšlenek a podnětů místních venkovských subjektů a občanů, tedy zdola, nikoliv direktivně řízeny krajskou, státní nebo evropskou mocí,“ sdělil Kroutil. „Novou formou financování MAS vytváříme svoji vlastní malou metodu LEADER, protože náměty na finanční podporu ze strany kraje musí rovněž vycházet přímo z obcí nebo dalších subjektů zapojených v rámci MAS,“ dodal hejtmán Netolický.

• Na zkušenou do Francie? Kraj nabízí osmiměsíční dobrovolnickou stáž

S francouzským regionem Centre-Val de Loire spolupracuje Pardubický kraj dlouhodobě, a to například v oblasti technologických inovací nebo sociálního podnikání. Nyní se náš kraj zapojil také do projektu, který nabízí třem mladým lidem dlouhodobou stáž ve Francii. „Pardubický kraj se zapojil do projektu

mezinárodní mobility, který je podpořen ze strany francouzské vlády a regionu Centre-Val de Loire. Cílem projektu je výměnný pobyt mladých lidí spojený s dobrovolnickou službou v partnerských regionech v délce osmi měsíců,“ řekl radní zodpovědný za sociální péči a neziskový sektor Pavel Šotola.

Pardubický kraj tak v současné době hledá tři mladé lidi ve věku od 18 do 25 let, kteří mají chuť od letošního října do května příštího roku vycestovat do Francie. Dobrovolníkům, kteří pro stáž ve Francii potřebují základní znalost angličtiny, bude zajištěno ubytování, stravné, doprava a kapesné ve výši pětiset eur měsíčně. Francouzský region Centre-Val de Loire, který se nachází zhruba uprostřed země a jehož hlavním městem je Orléans, je partnerem našeho kraje již několik let. Společně jsme jednali například o založení Energeticko-technického inovačního klastru Pardubického kraje. Významnou oblastí spolupráce je také sociální podnikání. Partneri z Centre-Val de Loire Pardubickému kraji pomáhají svými dlouholetými zkušenostmi, aby i tady tento společensky odpovědný byznys zdomácněl a našel ukotvení.

Více informací o dobrovolnické stáži v partnerském regionu poskytne Kateřina Budínská, a to na adrese katerina.budinska@pardubickykraj.cz nebo na telefonním čísle 466 026 692.

Zajímavosti

dTest: Na co si dát pozor při výběru dovolené

Chystáte se na dovolenou? Někdo už má svůj zájezd dávno vybraný, jiný čeká na správný čas a lepší cenu, řada z nás vyrazí na chatu nebo si vše zařídí na vlastní pěst. Ti, kteří spoléhají na cestovní kanceláře a agentury, sice zaplatí o něco víc, právo jim ale poskytnete větší ochranu.

Řada cestovatelů stále nemá jasno, jaký je rozdíl mezi cestovní kanceláří a agenturou. Vždyť obě prodávají zájezdy, mají svoje pobočky či webové stránky. Rozdíl však opravdu nespočívá jen v názvu. „Organizovat a prodávat zájezdy smí pouze cestovní kancelář. Jedná se o koncesovanou živnost – k podnikání je nutné státní povolení, které při splnění podmínek vydává Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Proces jeho získání není nejjednodušší. Oproti tomu provozování cestovní agentury je živností volnou,“ vysvětluje Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení dTestu. Podnikatelé stačí ohlásit živnostenskému úřadu,

že chce podnikat, a může prodávat například jednotlivé služby cestovního ruchu (letenky, jízdenky, hotely či kempy). Nikdy ale nesmí zájezdy sám organizovat. Agentury tak běžně zprostředkovávají, tedy přeprodávají zájezdy cestovních kanceláří.

Zákon chrání spotřebitele před krachem cestovních kanceláří dvěma způsoby. Jednak preventivně – koncesi nedostane každý, a pak tím, že kdo není pojištěn, nesmí organizovat zájezdy. „Pojištění zabezpečuje, že se zákazník vrátí z místa, kam ho zkrachovalá cestovní kancelář odvezla nebo dostane zpět zálohu či zaplacenou cenu zájezdu, pokud vůbec neodjel. Spotřebitel musí být rovněž odškodněn i za zkrácení zájezdu. Nikdy bychom proto neměli opomenout zkontrolovat si, zda má cestovní kancelář skutečně sjednáno pojištění proti úpadku,“ doporučuje Lukáš Zelený.

Řada lidí se domnívá, že smlouva o zájezdu bez podpisu neplatí či není závazná. Jenže to je omyl. Cestovní smlouvu uzavřete bez problémů ústně nebo častěji pár kliky na internetu – a na to pozor. „Oproti jiným službám uzavíraným pomocí dálkové komunikace, typicky po telefonu či na internetu, nelze od smlouvy o zájezdu odstoupit bez uvedení důvodu a sankce do 14 dnů. Zrušit smlouvu tedy lze, ale nemusí to být zadarmo,“ upozorňuje Zelený. Ceník storna bývá součástí obchodních podmínek a jeho výše záleží na době uzavření smlouvy a blížícím se termínu odjezdu. Neuzavřete-li smlouvu písemně, musí vám pořadatel zájezdu vystavit alespoň písemné potvrzení s řadou povinných údajů. Samozřejmostí je vymezení smluvních stran, samotného zájezdu a ceny, ale také zmíněných stornopoplatků. Pro přehlednost a kvůli častým stížnostem musí potvrzení obsahovat údaje o ubytování (kategorie, stupeň vybavení a podobně). Někdy stačí odkázat na katalog, má-li ho zákazník k dispozici.

„Pokud by se náhodou lišilo to, co si domluvíte při sjednávání smlouvy, s údaji na potvrzení, lze se dovolat výhodnější varianty. Cestovka nesmí chybovat či klamat,“ radí Zelený. Upřesňující informace včetně například letenky nebo poukazu na ubytování pak musí zákazník dostat nejpozději sedm dní před zahájením zájezdu.

dTest: Co dělat se zbožím poškozeným při přepravě

Nakupování v e-shopech má své výhody, ale také určitá úskalí. Nejenže tak trochu kupujete zajíce v pytli, ale navíc do hry vstupují přepravní společnosti, které mohou nešetrným zacházením napáchat na zásilce značné škody. Na koho se tedy obrátit, když doma otevřete dlouho očekávaný balíček a zjistíte, že zakoupené hrníčky jsou potlučené a z talířků vám zbyla jen porcelánová drť?

Málokdo asi v takové chvíli vyběhne za ujištěným kurýrem, aby ho přiměl vzít si zboží zpátky. Je potřeba vzniklou spoušť zdokumentovat a neprodleně uplatnit reklamaci. „Prodávající odpovídá za stav zakoupeného zboží až do okamžiku převzetí kupujícím. Proto i poškození zboží způsobené přepravcem jde na vrub prodejce. Nemusíte se tedy domáhat náhrady škody u přepravce, ale můžete zboží klasicky reklamovat v e-shopu, kde jste jej zakoupili, nebo od smlouvy do 14 dnů odstoupit,“ říká Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení spotřebitelské organizace dTest.

Je pravda, že provozovatelé e-shopů se tím dostávají do nelehké pozice. Právo na náhradu škody a stejně tak i další práva z přepravní smlouvy totiž po vydání zásilky automaticky přechází na jejího příjemce. Pokud tedy reklamaci u přepravní společnosti uplatní prodávající, s největší pravděpodobností nebude akceptována.

Měli byste proto o poškození zásilky informovat jak prodávajícího, tak přepravní společnost, a to co nejdříve. „S překontrolováním zboží a uplatněním reklamace neotálejte, mohlo by to přispět ke vzniku škody na straně

prodávajícího. Bez vaší součinnosti totiž nemůže účinně uplatnit svůj nárok vůči přepravci. Zákon ukládá každému člověku, aby předcházel vzniku škod u ostatních. Lhostejnost vůči zájmům prodávajícího tak může v konečném důsledku dosáhnout vás," doplňuje Lukáš Zelený.

Pokud jde o přepravní společnost, ta se nemůže zbavit své odpovědnosti poukazem na to, že adresát při převzetí zásilky podepsal prohlášení, podle kterého balík přišel nepoškozený. Podobné prohlášení potvrzuje jen nepoškozenost vnějšího obalu. Když balík před řidičem na místě neotevřete, pak ze stavu vnějšího obalu nelze vyvozovat, jak je na tom obsah balíku.

Není-li sporu o tom, že se zboží poškodilo při přepravě, máte na výběr mezi uplatněním reklamace a odstoupením od smlouvy. „Jestliže se rozhodnete uplatnit reklamaci, nemůžete po prodávajícím požadovat okamžité vrácení peněz. To lze nárokovat jen tehdy, pokud by nebyla možná bezplatná oprava ani výměna za nový kus. Nadto může vyřízení reklamace trvat až 30 dní," upozorňuje Zelený. Reklamovat zboží z důvodu jeho poškození při přepravě naproti tomu nelze, pokud si přepravu zajišťujete sami nezávisle na prodávajícím. Předání zboží přepravci má pak z pohledu práva stejné účinky jako byste jej sami převzali.

Na závěr je na místě připomenout, že vhodné zabalení zboží určeného k přepravě má zajistit prodávající. „Nevyplývají-li z obchodních podmínek přepravce zvláštní pravidla pro balení určitého typu zboží, pak je třeba jej zabalit podle zvyklostí a s ohledem na jeho povahu," upřesňuje Lukáš Zelený.

dTest: Danažský dar v podobě LED žárovek

Přestože je podomní prodej v mnoha obcích zakázán, jsou dodavatelé elektřiny a plynu ve svých praktikách nezlomní. Dnes a denně se najdou nešťastníci, kteří si podomní prodejce pustí do bytu a nechají se obalamutit sliby o úspoře

za energie. Scénář je vždy stejný. Bezbrannému spotřebiteli prodejci vnutí kromě smlouvy o dodávkách i sadu LED žárovek. Je to ale dar – nedar.

Při podomním prodeji s vámi zástupci dodavatele energií obvykle uzavírají dvě smlouvy. Jednou je samozřejmě smlouva o dodávkách energií a druhou překvapivě kupní smlouva na sadu LED žárovek. Někdy navíc každou smlouvu uzavíráte s jinou společností. I když prodejci prohlašují, že žárovky dostáváte jako dárek, nenechte se ošálit. „To, co podepisujete, není předávací protokol. Jde o kupní smlouvu, která má navíc jeden hodně významný háček. Cena LED žárovek se totiž odvíjí od toho, zda si ponecháte smlouvu s dodavatelem energií. Pokud byste smlouvu z jakéhokoli důvodu ukončili, původní cena, která činí pár korun, se může proměnit v částku dosahující několika tisíc," vysvětluje Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení spotřebitelské organizace dTest.

Prodejci tvrdí, že na žárovky poskytují slevu v závislosti na tom, zda jste zákazníkem dodavatele. V zásadě vám ale žárovky vnutí se slovy „zdarma“ a „pozornost podniku“, aniž by po vás onen korunový doplatek požadovali. Několikatisícovou pokutou si ale dobře pojistí, že se ze smlouvy s dodavatelem energií nevykrotíte tak snadno. Můžete se tím nechtěně dostat do role doktora Zelí z žertovné povídky Šimka a Grossmana „Nechci slevu zadarmo“.

Od smlouvy s dodavatelem uzavřené při podomním prodeji je možné do 14 dnů odstoupit, anebo ji můžete až do 15 dnů po zahájení dodávek bez sankce vypovědět. Trik obchodníků ale spočívá v tom, že s vámi uzavřou smlouvy dvě. Nestačí podle nich ukončit jen smlouvu o dodávkách, ale musíte zvláště ve stanovené lhůtě odstoupit i od kupní smlouvy.

„Tato argumentace je podle nás nesprávná.

Z právního hlediska se jedná o závislé smlouvy a kupní smlouva se automaticky ruší se smlouvou o dodávkách. Doplatek za LED žárovky zároveň představuje zákonem zakázanou sankci," říká Lukáš Zelený a upozorňuje: „Ukončíte-li smlouvu s dodavatelem, nezapomeňte mu žárovky vrátit. V opačném případě byste museli jejich hodnotu nahradit.“

Podomní prodej je v mnoha obcích zakázán. Informujte se proto, zda ve vašem bydlišti neplatí podobné nařízení. Pokud ano, můžete podomní prodejce, kteří zákaz porušují, nahlásit policii. Účinnou obranu pro ty, kteří již nabídkám dotěrných prodejců podleli, představuje mimosoudní řešení sporů při České obchodní inspekci.

dTest: Kdo zapláče nad rozlitým mlékem aneb náhrada škody v obchodě

Už se vám někdy stalo, že vám na nové bílé šaty vylil číšník kávu? Nebo že na vás v prodejně neopatrný zákazník shodil láhev červeného vína, která se rozbila a osprchovala vás od hlavy k patě?

Potkat to může každého, a proto je dobré vědět, co v takové situaci dělat a od koho žádat náhradu škody.

Odpovědnost provozovatele prodejny za to, co se v jejích prostorách děje, je sice široká, ale ne neomezená. Na jeho vrub tak jdou jen škody, které způsobí jeho zaměstnanci nebo které mají původ v provozu prodejny. „Není důležité, zda ke škodě došlo proto, že některý zaměstnanec zanedbal své povinnosti, a zda se škodě dalo či nedalo předejít. Provozovatel odpovídá za vše, co provozem své prodejny způsobí, i kdyby při své činnosti neporušil žádnou zákonnou povinnost," upřesňuje Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení spotřebitelské organizace dTest.

Zcela jinak tomu bude, pokud vám škodu způsobí svým zaviněním jiný zákazník. Za to již provozovatel prodejny neodpovídá a hojit se můžete jen na konkrétním viníkovi.

Správná reakce vám v podobné chvíli může ušetřit mnoho nepříjemností. Pokud je provinilec rozumný a má snahu napravit škody, které napáchal, obejde se to bez větších potíží. Někteří lidé ale raději vezmou rychle do zaječích, aby se nemuseli ze svých činů nikomu zpovídat. „Poškozený je oprávněn proti škůdci sám zakročit a přiměřeným způsobem si vynutit jeho součinnost. To ale platí jen pro případy, kdy je zjevné, že by pomoc orgánu veřejné moci přišla příliš pozdě," vysvětluje Lukáš Zelený.

V praxi to znamená, že pokud začne viník z místa činu utíkat, smíte mu vhodným způsobem zabránit v opuštění prodejny až do doby, než na místo dorazí policie. Ta může viníka vyzvat k prokázání totožnosti, má-li na tom jiná osoba právní zájem. „Pokud navíc jednání pachatele naplňuje znaky trestného činu nebo přestupku, ujme se policie i dalšího postupu ve věci a měla by celý případ prošetřit. Jinak vám může pomoci alespoň k získání informace, proti jaké konkrétní osobě podat žalobu na náhradu škody," doplňuje Zelený. Pozdější odhalování totožnosti viníka nemusí být jednoduché ani tehdy, pokud je v prodejně nainstalován kamerový systém.

O pomoc můžete požádat i vedoucího prodejny nebo některého ze zaměstnanců. Pokud dojde ke škodě na vystaveném zboží, bude zřejmé i v jejich zájmu zjistit si totožnost pachatele. Celou událost je také vhodné zdokumentovat a výši škody přesně vyčíslit. Před soudem nestačí jen ukázat na viníka prstem, ale musíte existenci škody a okolnosti jejího vzniku prokázat. Jako důkaz vám mohou posloužit třeba výpovědi jiných zákazníků, kteří incident viděli.

Budou-li k tomu svolní, vezměte si na ně určité kontakt. „Poškozený by měl nejméně sedm dní před podáním žaloby k soudu zaslat viníkovi výzvu k uhrazení dlužné částky. V opačném případě totiž nebude u soudu oprávněn žádat o náhradu nákladů řízení,“ radí Lukáš Zelený.

Kontakty pro spotřebitele:
Lukáš Zelený, zeleny@dttest.cz,
tel.: +420 734 710 617

Vanda Jarošová, jarosova@dttest.cz,
tel.: +420 731 789 110

Letní zajímavost

Co (ne)víte o jahodách?

Jahody jsou jednou z nejdravějších potravin, které si můžete během jarních a letních měsíců dopřát. Věděli jste však, že patří do rodiny růží? A že mají zázračné afrodisiakální účinky? Rozšířte si své „jahodové“ znalosti.

1. Jahoda není bobule, ani plod. To, co se jí, je květní lůžko. Plody jsou malá zelená zrníčka na červené slupce. Průměrná jahoda má na svém povrchu kolem 200 semínek.
2. Na světě existují i jahody, které jsou bílé a mají ananasovou příchutí. Říká se jim proto ananasové jahody.
3. Jahody jsou bohaté na vitamín C. Obsahují ho dokonce více než například citrony nebo pomeranče. Dále v nich najdete vitamíny A, B, E a spoustu minerálních látek – draslík, fosfor, hořčík, vápník.
4. Žádné jiné české ovoce není tak bohaté na stopový prvek mangan, který je důležitý třeba pro tvorbu krve. Jahody pomáhají i při léčbě jaterních chorob, dně, artróze. Vyživují nervy a mozek, odvodňují a podporují činnost

ledvin nebo působí proti vzniku močových a žlučových kamenů. Harvardští vědci zjistili, že jahody ochraňují před některými typy rakoviny.

5. I když chutnají sladce, obsahují pouze kolem 10 procent cukru. Patří tak mezi ovoce s nejnižším obsahem kalorií. Přes 90 procent tvoří voda, jsou tedy dobrým zdrojem tekutin.
6. Zrníčka obsahují zinek, který přispívá k čištění zubů a odstraňování bakterií. Uvádí se také, že díky kyselině jablečné pomáhají zuby bělit.
7. Vysoký obsah zinku zvyšuje sexuální výkonnost obou pohlaví.
8. Tato červená lahůdka však není pro každého. Neměly by je jíst malé děti (nejdříve od dvou let) nebo lidé alergičtí na acylpyrin (kyselinu acetylsalicylovou).
9. Nejlepší je nakupovat jahody přímo od pěstitelů. Na jahodových farmách je navíc seženete za polovinu ceny a při samosběru je dokonce můžete nejdříve ochutnat, takže víte, co kupujete.
10. Jahody konzumujte čerstvé, jediné tak si vychutnáte jejich chuť naplno. Nemyjte je pod tekoucí vodou, tím totiž ztrácí až 50 procent vůně. Položte je do mísy s vodou a nechte je okapat.
11. Připravit je můžete na nespočet způsobů (zavařit, zamrazit, na sladko, na slano). Tepelným zpracováním se však v jahodách ničí vitamín C, proto jahodové džemy řadíme spíše mezi sladkosti než zdravé jídlo. Mražení uchovává většinu živin a účinných látek.

*Ze Zpráv z MZe zveřejněných
na www.eagri.cz
vybrala Věra Dittertová*

Upozornění a inzerce

Převzít zodpovědnost za svůj život

„To, kde se teď nacházím, je místo, kam jsem sám sebe dovedl já sám.“ Mark Dzirasa

Na občanskou poradnu se obracejí lidé, kteří se dostanou do těžké životní situace a nevědí si rady – rozpad rodinných vztahů, nemoc, ztráta práce, dluhy... Mají pocit, že se proti nim všechno spiklo a málokdy si uvědomí, že to jsou právě oni sami, kdo může vzít situaci do svých rukou.

Petr často sváděl vinu na ostatní. Kdykoli něco nedopadlo podle jeho představ, obvinil někoho jiného. Vinu za své problémy připisoval ostatním lidem nebo okolnostem a čekal, že jeho problémy za něho vyřeší někdo jiný - za sociálně slabé stát, za dospělé děti rodiče, apod., nebo že se problémy vyřeší samy. Nikdy se neptal sám sebe, zda něčím nepřispěl k nevídanému výsledku. I když byl upozorněn na nezvratná fakta, odmítal připustit nebo přijmout svou odpovědnost. Čekal, že za něho situaci vyřeší ostatní.

Je překvapivé, kolik lidí odmítá převzít odpovědnost za své činy a rozhodnutí.

Často se na naši poradnu obracejí rodiče, kteří mají problémy se svými dospělými dětmi. Tyto dospělé děti žijí u rodičů, nepracují, ani nestudují, žádným způsobem se nepodílejí na chodu domácnosti, často jsou zadlužené, arogantní, zlé a agresivní. Svě rodiče pouze využívají, a těm samozřejmě dochází trpělivost.

V těchto případech si rodiče bohužel neuvědomují, že jsou jejich děti již skutečně dospělé a jsou schopné samy se žít, ačkoliv mnohdy nechtějí. Je třeba dát dospělým dětem možnost, aby se postavily na vlastní nohy, dovolit jim vykročit k samostatnosti. Je nutné nechat dospělé děti samostatně rozhodovat a nést důsledky svých rozhodnutí, přestat jim prát, vařit, platit jejich složenky a půjčky, nechat je, aby se staraly samy o sebe.

Jsou-li rodiče ochotní sdílet dál společnou domácnost, je vhodné nastavit pravidla společného soužití a trvat na jejich dodržování. S láskou, ale důsledně. A pokud chování „dětí“ překračuje všechny meze, je nutné to řešit! Takováto situace totiž neprospívá ani rodičům, ani dětem.

Pokud vaši potomci nerespektují pravidla vzájemných dobrých vztahů a není možné se s nimi rozumně domluvit, v občanské poradně vám můžeme poradit, jak se svými dětmi jednat, jakým způsobem své nezdárné potomky vystěhovat z bytu, jak jim odhlásit trvalé bydliště, případně vás, rodiče, nasměrujeme na pomoc psychologa.

Občanská poradna má svá kontaktní místa v Ústí n. Orl., České Třebové, Lanškrouně, Letohradě, Vysokém Mýtě a Králíkách.
Otevírací dobu najdete na www.uo.charita.cz, tel. 734 281 415, e-mail: poradna@uo.hk.caritas.cz

Helvíkovický zpravodaj č. 4/2017, XVIII. ročník, dvouměsíčník. Vydává obec Helvíkovice, registr MK ČR E 12731, telefon 465612527, e-mailová adresa: ouhelvikovice@orlicko.cz. Náklad 140 výtisků. Cena 10 Kč. Uzávěrka tohoto čísla byla dne 24. 7. 2017, datum vydání 3. 8. 2017. Uzávěrka příštího čísla dne 18. 9. 2017, HZ č. 5/2017 vyjde dne 2. 10. 2017. Příspěvky jednotlivých autorů jsou ponechány v původním znění a nejsou jazykově ani fakticky upravovány. Fotografie jsou použity s laskavým souhlasem autorů. Zvláštní poděkování patří fotografovi Miloslavu Duškovi. Grafická příprava: Jana Biba, Helvíkovice 152, 564 01 Žamberk, jbiba@centrum.cz. Tisk: SET SERVIS s. r. o. Helvíkovice © 2017 Obec Helvíkovice